

Provinciale Staten van Utrecht
t.a.v. de heer R.J. Poort
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Hoofdkantoor:
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle

Datum: 7 juli 2021

Referentie: UT/RK/MvD/21.061

Betreft: **Ontwerp Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022**

Geachte leden van Provinciale Staten van Utrecht,

LTO Noord heeft met belangstelling kennisgenomen van de Ontwerp Omgevingsverordening 2022 van de provincie Utrecht. Als belangenbehartiger van de agrarische sector wil LTO Noord, in nauwe afstemming met haar afdelingen in de provincie Utrecht, gebruikmaken van de mogelijkheid om te reageren op de Ontwerp Omgevingsverordening 2022.

In een eerder stadium is LTO Noord betrokken geweest bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie en de Interim-Omgevingsverordening. Onder andere middels verschillende zienswijzen hebben wij gereageerd op de Omgevingsvisie en de Interim-Omgevingsverordening. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat een aantal antwoorden van de provincie op deze zienswijzen, onbevredigend is. Wij zijn derhalve genoodzaakt om een aantal eerder genoemde standpunten te herhalen in deze zienswijze. Verder willen wij gebruik maken van de mogelijkheid om een aantal nieuwe punten in te brengen. Tevens willen wij reageren op de gewijzigde onderwerpen ten opzichte van de Interim-Omgevingsverordening.

Hieronder volgt per (relevant) hoofdstuk van de Ontwerp Omgevingsverordening onze zienswijze op het betreffende onderwerp.

2. Watersysteem

Artikel 2.8.1, pagina 19, stelt het volgende: "Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren worden ingericht, geldt voor het gebied van een gemeente in het beheersgebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden buiten de bebouwde kom waar glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw aanwezig zijn als omgevingswaarde een gemiddelde kans op overstroming van 1 keer per 50 jaar." In sommige polders zien agrariërs wateroverlast vaker voorkomen dan deze norm. Overschrijding van deze norm brengt veel risico's met zich mee voor agrarische ondernemers in het gebied. Met name kan schade aan percelen ontstaan. Hoe gaat de provincie in de toekomst op een juiste manier om met deze norm?

Verder stelt artikel 2.8.3, pagina 19: "Voor het overige gebied buiten de bebouwde kom geldt in de periode 1 maart tot 1 november als omgevingswaarde een gemiddelde kans op overstroming van 1 keer per 10 jaar." Onder andere binnen waterschap AGV en Rivierenland wordt onderscheid gemaakt tussen kapitaalintensieve/hogwaardige teelt, akkerbouw en grasland voor een gemiddelde kans op overstroming. Graag zien wij eenzelfde onderverdeling terug binnen het HDSR-gebied om het risico voor de agrarische ondernemer inzichtelijker te maken.

In artikel 2.15.1 op pagina 20 staat dat een omgevingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Waterbergingsgebied geen regels bevat die ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving toestaan die in strijd zijn met de waterbergingsfunctie, tenzij die ontwikkelingen plaatsvinden op basis van bestaande

uitbreidingsrechten ter plaatse van de al aanwezige functies. Wij merken op dat peilverhoging een veelvoorkomende maatregel en langzaam toenemende factor in het veenweidegebied wordt. Peilverhoging heeft echter direct invloed op de bergingscapaciteit van het gebied. Wij vragen u nadrukkelijk dit gegeven mee te nemen bij het vaststellen van de efficiëntie van waterbergingsgebied.

Daarnaast vermeldt artikel 2.17.1 op pagina 21 dat de instructieregel rangorde bij waterschaarste in het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek tijdelijke beregening van kapitaalintensieve gewassen toestaat. Hierbij ontbreekt de definitie van 'kapitaalintensief'. Het is volgens ons verstandiger om deze definitie vast te stellen voorafgaand aan waterschaarste in de omgeving, zodat ad hoc kan worden gereageerd in een droogte-scenario. Er moet samenhang worden gezocht met de verdringingsreeks op dit punt.

Als laatste wordt in artikel 2.19.1 op pagina 21 de inhoud van het waterbeheerprogramma behandeld. LTO Noord mist hierin de inzet op samenwerking tussen provincie, waterschap en gebiedspartijen. Als agrarische sector worden wij graag bij het waterbeheerprogramma betrokken.

3. Ondergrond en bodem

In artikel 3.16.1 op pagina 29 wordt vermeld dat het aanbrengen van een constructie of uitvoeren van andere werkzaamheden op of in de bodem niet is toegestaan. Recentelijk heeft LTO Noord op eenzelfde regeling gereageerd binnen het Ontwerp-paraplubestemmingsplan Grondwaterneutrale Kelders van de gemeente Amsterdam. Bij de inwerkingstelling van een verbod op het aanbrengen van een constructie in de bodem is het voor een agrarisch ondernemer niet meer mogelijk om mestkelders en dergelijke aan te leggen. Kans op negatieve effecten op grondwater door de aanleg van kelders is in landelijk gebied zeer klein. Echter stelt artikel 3.29.1 vervolgens dat grond- en funderingswerken in het grondwaterbeschermingsgebied alleen niet worden toegestaan beneden een diepte van 40 meter. Graag zien wij een afweging en verduidelijking terug voor ondernemers in het gebied op deze artikelen.

5. Energie

In artikel 5.3 wordt onder lid 2 duidelijk dat een windturbine tot een ashoogte van 25 meter is toegestaan indien dat noodzakelijk is om volledig of bijna volledig in eigen energiebehoefte van de bestaande bouwwerken te voorzien. Navraag bij verschillende agrariërs leert ons dat een ashoogte van 35 meter gewenst is. Wij willen u vragen om de maximale ashoogte van een windturbine te verhogen naar 35 meter.

Hoofdstuk 6: Natuur

Artikel 6.6 Instructieregel realisatie nieuwe natuur binnen Groene Contour door verstedelijking

In artikel 6.6, lid 2, van de Omgevingsverordening komt naar voren dat het mogelijk is om zonnevelden te realiseren op locaties binnen de Groene Contour. Wij achten het noodzakelijk de gronden binnen de Groene Contour beschikbaar te houden voor een combinatie van natuur en landbouw. De mogelijke realisering van zonnevelden in de Groene Contour belemmert dit. Wij willen u vragen de realisering van zonnevelden op locaties binnen de Groene Contour niet mogelijk te maken.

Hoofdstuk 8: Landbouw

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie wordt onderscheid gemaakt tussen landbouwstabiliseringsgebied, landbouwkerngebied en landbouwontwikkelingsgebied. In de Ontwerp Omgevingsverordening (en de Omgevingsvisie) wordt echter enkel gesproken over het landbouwstabiliseringsgebied en het landbouwontwikkelingsgebied. Wij vragen ons af waarom het landbouwkerngebied verdwenen is uit de Omgevingsverordening (en de Omgevingsvisie). Welke regels zijn van toepassing op agrarische bedrijven die voorheen in het betreffende landbouwkerngebied lagen? Met betrekking tot alle verschillende gebieden - het landbouwstabiliseringsgebied en het landbouwontwikkelingsgebied (en het landbouwkerngebied) - vragen wij ons af hoe de grenzen van deze gebieden zijn bepaald. Is dit gebeurd in afstemming met relevante stakeholders?

Artikel 8.2a - Instructieregel Landbouwstabiliseringsgebied

In een eerdere zienswijze hebben wij gereageerd op de Instructieregel Landbouwstabiliseringsgebied (artikel 8.2a). Vanwege beperkte fysieke en milieugebruiksruimte in de provincie Utrecht beperkt de

provincie de ontwikkelruimte voor de niet-grondgebonden veehouders die in het landbouwstabiliseringsgebied gevestigd zijn. Deze Instructieregel kan rampzalige gevolgen hebben voor het kleine aantal niet-grondgebonden veehouders dat nog in deze gebieden gevestigd is.

Wij vinden het onbegrijpelijk dat de provincie de ontwikkelmogelijkheden beperkt van de niet-grondgebonden veehouderij. Dit zal betekenen dat deze bedrijven gewoonweg verdwijnen. Dit terwijl deze bedrijven essentieel zijn voor het sluiten van kringlopen. Veel reststromen uit de voedingsmiddelenindustrie worden bijvoorbeeld tot waarde gebracht in de varkenshouderij. Juist hierdoor is deze sector van grote meerwaarde bij het sluiten van (landelijke en Europese) kringlopen. Een grondgebonden varkenshouderij heeft deze meerwaarde niet. De voedingsmiddelenindustrie is sterk geconcentreerd en ruim vertegenwoordigd in Nederland en ook in Utrecht. Wij pleiten ervoor om groeimogelijkheden voor de niet-grondgebonden veehouderij expliciet op te nemen in de Omgevingsverordening (en de Omgevingsvisie). Niet-grondgebonden agrarische bedrijven in het landbouwstabiliseringsgebied moeten gelijk gesteld worden aan niet-grondgebonden bedrijven in het landbouwontwikkelingsgebied.

Artikel 8.3 - Instructieregel geitenhouderijen

In 2018 heeft de provincie Utrecht besloten om de nieuwvestiging/uitbreiding van geitenhouderijen in de provincie Utrecht te verbieden. De zogenaamde 'geitenstop' is ingesteld vanwege een mogelijke relatie tussen gezondheidsklachten en de nabijheid van geitenbedrijven. Of er daadwerkelijk een relatie is tussen het optreden van gezondheidsklachten en de nabijheid van geitenbedrijven wordt nog onderzocht. De uitkomsten worden medio 2021 verwacht. De agrarische sector begrijpt dat men dit onderzoek afwacht. Wij zijn van mening dat als blijkt dat van gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenbedrijven geen sprake is en/of deze risico's door het nemen van maatregelen (op de bedrijven) opgelost kunnen worden, het verbod op nieuwvestiging/uitbreiding van geitenbedrijven per direct opgeheven moet worden. In de Omgevingsverordening blijkt dit verbod uit artikel 8.3, lid 1, sub a. Wij verzoeken u om dit laatste goed te borgen in de Omgevingsverordening door het toevoegen van een extra lid onder artikel 8.3 met de volgende strekking: "Indien uit onderzoek blijkt dat er geen sprake is van gezondheidsrisico's nabij geitenhouderijen en/of deze risico's door het nemen van maatregelen (op de bedrijven) opgelost kunnen worden is de vestiging of van een geitenhouderij of uitbreiding van een bestaande geitenhouderij mogelijk."

Artikel 8.6 - Instructieregel beperken bodembewerking

Met betrekking tot artikel 8.6 (Instructieregel beperken bodembewerking) is het van belang dat graslandvernieuwing, 'rondleggen', greppelen en wisselende teelten mogelijk moet blijven voor agrarische bedrijven in de Utrechtse veenweidegebieden. Percelen die gebruikt worden voor een bepaalde teelt (bijvoorbeeld maisteelt), moeten hier in de toekomst ook voor gebruikt kunnen worden. Een verdere beperking van de bodembewerking zorgt ervoor dat de gebruiksfunctie van percelen in gevaar komt. Dit zal negatieve gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven in deze gebieden.

Wij zijn altijd bereid om deze reactie mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

M. Vermeulen
Regiomanager LTO Noord regio West